

**ARBEIDERPARTIET, MILJØPARTIET DE GRØNNE, SENTERPARTIET,
RØDT, SOSIALISTISK VENSTREPARTI
OG BYMILJØLISTA SITT FORSLAG TIL**

ØKONOMIPLAN 2022-2025 OG BUDSJETT 2022

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
Innstilling	3
Om vår økonomiplan og budsjett	6
Driftsrammer 2022–2025.....	10
Kultur, miljø og byutvikling (KMB)	13
Teknisk drift (TD).....	14
Utdanning og oppvekst (UO).....	15
Helse og velferd (HOV)	16
Kommunedirektørens sentrale staber	18
Fredrikstad kirkelige fellesråd.....	18
Investeringsbudsjettet	19
Egenbetalinger og gebyrer	20
Verbalforslag og bestillinger	20
Vedlegg	22

1. Med hjemmel i kommunelovens paragraf 14-3 og 14-4 vedtas Fredrikstad kommunes økonomiplan for perioden 2022–2025 og årsbudsjett for 2022 med netto utgiftsrammer fordelt på de enkelte tjenesteområder slik det framkommer i oversikten for driftsbudsjettet på side 9.
2. Investeringsbudsjettet for 2022 med finansiering vedtas slik det framkommer i investeringsoversikten på side 17 og i vedlegg 1. og 2.
3. Kommunale avgifter, egenbetaling og gebyrer fastsettes i samsvar med dokumentet «Egenbetalinger, gebyrer og betalingsbetingelser 2022», med følgende endringer:
 - Kapittel 6 Parkering og transport endres til at dagens parkeringspolitikk opprettholdes, med unntak av:
 - Innføring av parkeringsavgift for el-bil i grønn sone (gateparkering).
 - Innføring av parkeringsavgift for el-bil i parkeringshus i tidsrommet kl. 00.00-06.00.Parkeringsprisene justeres ellers som foreslått i dokumentet.
 - Punktene 4.1, 4.1.3 og 4.9 justeres i tråd med samabeidspartienes budsjettdokument.
4. Det godkjennes låneopptak på 920,9 millioner kroner for finansiering av investeringer i 2022. Rebudsjettering av investeringer fra 2021 vedtas i egen sak.
5. Investeringsstilskudd til Fredrikstad kirkelige fellesråd overføres netto (fratrasket merverdikompensasjon).
6. Det godkjennes låneopptak i Husbanken til videre utlån med inntil 250,0 millioner kroner for 2022. Rebudsjettering fra 2021 vedtas i egen sak.
7. Kassekreditt i bank med inntil 150 millioner kroner kan benyttes for å overholde økonomiske forpliktelser i løpet av året.
8. Det godkjennes en ramme for leasingavtaler for utskifting av biler og andre mindre behov på inntil 10,0 millioner kroner for 2022.
9. Det godkjennes en garantiramme på til sammen 15,0 millioner kroner til dekning av depositum og husleiegarantier ved NAV.
10. Det godkjennes en ramme for leasing av el-sykler til ansatte på inntil 5,0 millioner kroner for 2022.
11. Kommunedirektøren gis fullmakt til å foreta mindre justeringer i budsjetterte kalkulatoriske renter og avdrag og budsjetterte finansposter, der avvik i framdriften av prosjektet fører til forsinket låneopptak.

- 12 For selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, slam og feier skal eventuelle underskudd framføres til neste års selvkostberegning og dekkes over kommende års gebyrer.
- 13 Låneporteføljen til Fredrikstad kommune som framkommer i vedlegg 3, vedtas og legges til grunn for refinansieringer i 2022.
- 14 For eiendomsskatt gjelder
- 14.1. Det utskrives eiendomsskatt for 2022 i henhold til Lov om eieendomsskatt av 6. juni 1975 § 3 a på alle faste eiendommer i hele kommunen.
 - 14.2. Ved utskriving av eiendomsskatt for 2022 gjøres det i henhold til eiendomsskattelovens § 8 A-3, med takster vedtatt 1. mars 2022 med virkning fra 1. januar 2022, jf. eiendomsskattelovens § 14.
 - 14.3. Etter overgangsreglene i lov av 19.12.2017 utskrives eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner. For 2022 utskrives skatten på 4/7 deler av differansen mellom eiendomsskattegrunnlagene for slikt utstyr for 2018 og 2019.
 - 13.4. Med de unntak som nevnt under i vedtakets pkt. 1.5, skal skatteøre i Fredrikstad kommune være 7 ‰, jf. eiendomsskattelovens § 11.
 - 14.5. Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 12 litra a skal «skatteøre for bustaddelen i eieedomar med sjølvstendig bustaddelar og fritidseieedomar» være 3,4 ‰. I henhold til § 8 A-2 vil *skattegrunnlaget for bustader og fritidsbustader bli sett til verdet multiplisert med 0,7.*
 - 14.6. Bolig- og fritidseiendommer tilordnes et bunnfradrag etter Lov om eieendomsskatt § 11. 2. ledd på 1 million kroner for skatteåret 2022 per boenhet. Som selvstendig boenhet som har krav på bunnfradrag anses:
 - 1. Bolig som er godkjent av plan- og bygningsmyndighetene som selvstendig boenhet etter gjeldende regelverk på godkjenningstidspunktet.
 - 2. Alle fritidsboliger.
 - 3. Hver enkelt leilighet/boenhet i boligsammenslutninger som boligsameier, bolig-selskap, borettslag, eierseksjonssameier mv.
 - 4. Andre boenheter som:
 - a. er fysisk atskilt fra øvrig boareal i eksisterende bolig,
 - b. er godkjent til varig opphold,
 - c. har egen separat inngang og
 - d. har alle hovedfunksjoner (stue, kjøkken, soverom (soveplass), bad og wc) for en bolig.

- 14.7. Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7 fritas følgende eiendommer for eiendomsskatt:
- litra a, «Eigedomar åt stiftingar og institusjonar som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten».
 - litra b, «Bygning som har historisk verdi, som er fredet gjennom fredningsvedtak, jf. Lov om kulturminner».
- 14.8. Eiendommer som spesifisert i eiendomsskattelovens § 5 er fritatt for eiendomsskatt. Eiendommer som blir drevet som gårdsbruk og skogsbruk, jf. § 5h, skal svare eiendomsskatt for våningshuset og kårboligen med garasje og uthus og passende tomt. Eiendomsskatten svares etter samme satser som for andre boligeiendommer.
- 14.9. Ved utskriving av eiendomsskatt, taksering og klager over utskrevet eiendomsskatt, gjelder «Veiledende rammer og retningslinjer for taksering i Fredrikstad kommune i henhold til lov om eiendomsskatt», vedtatt av skattetakstutvalget og klageutvalget for eiendomsskatt 25.05.2020.
- 14.10. Eiendomsskatten for 2022 betales i 4 årlige terminer. Eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger betales med samme antall terminer som offentlige avgifter for øvrig.
- 14.11 Klager over utskriving av eiendomsskatt avgjøres av klageutvalget for eiendomsskatt oppnevnt av kommunestyret, jf. Lov om eiendomsskatt § 20.

Innledning

I dette dokumentet presenterer partiene Arbeiderpartiet, Miljøpartiet De Grønne, Senterpartiet, Rødt, Sosialistisk Venstreparti og Bymiljølista felles forslag til budsjett 2022 og økonomiplan 2022–2025. Forslaget fremmes av Ap, MDG, Sp og Rødt i formannskapet. Partiene har lagt kommunedirektøren sitt budsjettforslag av 27.10.21 samt Budsjettnotat 2 (tilleggsinformasjon/korrigeringer) av 15.11.21, til grunn for arbeidet, slik at politiske prioriteringer er synliggjort som endringer fra kommunedirektørens dokumenter.

I desember 2019 vedtok samarbeidspartiene sin politiske plattform, som er en del av budsjettet og økonomiplanen. De kulepunktene/strategiene som ble vedtatt da, er å anse som fortsatt gjeldende bestillinger/føringer for administrasjonen. Disse gjentas derfor ikke i dette dokumentet.

Verdivalg

Samarbeidspartiernes visjon er å skape et samfunn med like muligheter for alle og som tar klimaendringene på alvor. Vi ønsker en utvikling som er i tråd med naturens tålegrense, og at miljø skal få høyere fokus i all planlegging.

Våre verdier er fundert på at alle er like mye verdt og skal ha samme muligheter, uavhengig av sosial og etnisk bakgrunn, alder, kjønn, funksjonsevne og seksuell legning.

Fredrikstad – *Den lille verdensbyen* – skal være en tolerant og mangfoldig kommune, som har en åpen port mot verden og som engasjerer seg utenfor eget lokalsamfunn. Vi tar sterk avstand fra all form for rasisme, hat og diskriminering.

Tre utfordringer vi må forholde oss til på alle nivåer, er:

- *De store og økende forskjellene mellom fattige og rike. Dette henger nøye sammen med likestilling mellom kjønn, og fordeling av makt og innflytelse.*
- *Klimaendringene og redusert naturmangfold, som krever umiddelbare og kraftfulle tiltak.*
- *Den moderne folkevandringen, med flukt fra krig, undertrykkelse, fattigdom og miljøkatastrofer, og utfordringer med integrering.*

En av fredrikstadsamfunnets hovedutfordringer er at antallet arbeidsplasser ikke vokser i takt med befolkningsveksten. Vi er en attraktiv kommune å bosette seg i, men det skapes ikke nok arbeidsplasser. Ett av våre hovedmål er arbeid til alle, og derigjennom å øke takten på grønn konkurransekraft. Kommunene i Søndre Viken-regionen må samarbeide om å skape flere arbeidsplasser i regionen og i Viken fylke.

Samarbeidspartiene vil være garantister for å videreføre og videreutvikle en offensiv næringspolitikk. Vi har som grunnholdning at vi skal legge til rette for vekst, utvikling og flere arbeidsplasser ved å sikre stabile rammebetingelser.

Fredrikstad har, som andre industribyer, behov for kontinuerlig omstilling. Næringslivet vårt har et godt grunnlag for å gå front for nye, framtidsrettede og miljøvennlige løsninger. Vi vil støtte dem som har ideer og pågangsmot til å skape nye grønne arbeidsplasser, og som er pådrivere for miljøvennlige løsninger.

Nærings- og arbeidslivet skal ha forutsigbare, kommunale rammebetingelser, rask og effektiv tilrettelegging og service med høy kvalitet. Ansatte har krav på gode arbeidsvilkår og trygge arbeidsplasser.

Forutsigbarhet i samferdselsprosjekter og arealplaner er viktig for næringsutvikling.

Trepartssamarbeidet er bærebjelken i arbeidslivet og forutsetningen for utviklingen av gode tjenester og arbeidsplasser. Dette krever bred medvirkning, involvering og tillit til de ansatte.

Vi sier klart nei til all form for konkurranseutsetting av de grunnleggende velferdstjenestene, som skole, barnevern og eldreomsorg, og vi sier ja til å bygge ut velferden. Dette vil vi gjøre gjennom å bedre skolen, helse- og omsorgstjenestene og kulturtilbudet, framfor å kutte i skatten.

Å satse på folkehelse er en av de mest grunnleggende investeringene vi kan gjøre for at flere av oss skal få et bedre liv. Derfor mener vi at folkehelse skal være gjennomgående i all vår politikk.

For samarbeidspartiene er likestilling en sentral del av frihetskampen. Selv om vi har kommet langt, er vi ikke i mål. Vi må arbeide videre med økt likestilling og kulturendring.

Målet må være at Fredrikstad kommune skal være den mest likestilte kommunen i landet, der alle har de samme mulighetene. Fredrikstad kommune skal være en foregangskommune for universell utforming.

Samarbeidspartiene ønsker å trekke fram fem hovedmål:

- Tilrettelegge for vekst i antallet bærekraftige arbeidsplasser, samt et seriøst og anstendig arbeidsliv
- Et framtidsrettet og klimavennlig Fredrikstad (kutte 30% klimagassutslipp i løpet av perioden)
- Bygge sterke lag rundt det enkelte barn
- En eldreomsorg som fremmer livskvalitet, og hvor eldre er sjef i eget liv
- At vår kommune har levende, rause og inkluderende lokalsamfunn

Økonomi

Hvis vi skal nå målene vi setter oss er det helt avgjørende at vi fortsatt har orden i kommuneøkonomien. Vår samarbeidsavtale er ambisiøs på vegne av fredrikstadsamfunnet. Evnen til å gjennomføre målene våre er avhengig av at kommunens økonomi er i balanse, og at vi har trygg økonomisk styring.

De siste årene har overføringene fra staten over statsbudsjettet gitt utfordringer for både drift og investeringer. Fredrikstad kommune har fått en rekke oppgaver som ikke har blitt fullfinansiert, og den nylig avgåtte regjeringen har underfinansiert sektoren. For Fredrikstad kommune har dette betydd kostnadskutt. Vi ber kommunedirektøren om å løfte eventuelle tilførte oppgaver som viser seg å være betydelig underfinansiert til politisk behandling, før situasjonen eventuelt løses ved interne omprioriteringer.

Ny regjering har, i sin tilleggsproposisjon, foreslått å styrke kommuneøkonomien, noe vi har tatt hensyn til i senere kapittel om budsjettets inntektsside.

Budsjettet for 2022 er stramt og vil kreve budsjettdisiplin. Det er ikke anledning til å gå ut over tildelte rammer på noe nivå, uten at det først er behandlet og avklart av overordnet ledelse. Om nødvendig, må kommunedirektøren tidlig løfte konkrete budsjettutfordringer til behandling og avklaring i bystyret.

#bærekraft25

Bystyret har fastslått at Fredrikstad kommune i 2025 skal ha en mer robust og bærekraftig økonomisk situasjon enn i dag. Kommunedirektøren er i gang med et program for utvikling, fornying, omstilling og kostnadsreduksjon, som heter *#bærekraft25*. Program *#bærekraft25* omfatter hele kommuneorganisasjonen, og innebærer systematisk arbeid for å utvikle, foreslå og gjennomføre tiltak som skal sikre bærekraftig økonomi, tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling i Fredrikstad kommune. Grunnet pandemisituasjonen har forbedringsarbeidet i Fredrikstad kommune naturlig nok blitt forskjøvet.

Partiene mener det er viktig at prosessene rammes inn av partssamarbeid, hvor de ansatte og deres organisasjoner involveres grundig. Det er bra og viktig at både programstyret og de seksjonsvise styringsgruppene har bred deltakelse fra hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. Det forventes at kommunedirektøren har fullt fokus på å få ut effekten av tiltakene, og at alle ledere og arbeidsfellesskap gis nødvendig støtte og verktøy til å lykkes med et svært krevende omstillingsarbeid.

Kommunens heltidssatsing videreføres, og utvides til å omfatte hele organisasjonen, slik kommunedirektøren legger opp til.

Det blir viktig å se utviklingsarbeidet i program *#bærekraft25* i sammenheng med både kommunens og regjeringens ønske om tillitsreform. Kommunedirektøren bes om å se lokal innretning og tiltak i sammenheng med det varslede nasjonale arbeidet.

Covid-19

Vi har siden mars 2020 vært preget av en verdensomspennende pandemi. For Fredrikstad kommune, i likhet med alle andre kommuner, har koronapandemien medført flere oppdrag. Vi har også måttet innrette driften i hele kommunen for å følge smittevernregler. Det har berørt alle seksjoner. Oppdrag om tredje vaksinedose og fortsatt testing og smittesporing ser ut til å vedvare minst gjennom første tertial 2022.

Hovedprioriteringer i budsjettet

Partiene viderefører i stor grad våre prioriteringer.

Helse- og velferdsseksjonen er betraktelig styrket fra kommunedirektøren, for å kunne få nok tid til nødvendig omstilling. Samarbeidspartiene sender et sterkt signal om at rammene må holdes innenfor denne seksjonen etter flere år med betydelig merforbruk.

Innbyggere med behov for helse- og velferdstjenester ønsker å få tjenester så nært hjemmet som mulig. Det betyr at Fredrikstad kommune i enda større grad må dreie sine tjenester mot forebyggende og tilretteleggende tjenester i midtre og nedre del av omsorgstrappa, som gjør det mulig å bo hjemme lenger.

Innen utdanning og oppvekst satser vi fortsatt på en sosial profil, med fokus på tidlig innsats. Det er viktig at hvert enkelt barn blir sett og hørt. Satsingen på ekstra lærerårsverk utover norm i levekårsutsatte områder ligger inne i kommunedirektørens forslag.

Klima og miljø er også et hovedsatsingsområde for samarbeidspartiene. Med klimabudsjett har Fredrikstad kommune tatt et viktig steg i retning av å nå ambisiøse klimamål. I den forbindelse har vi videreført styrking av ressurser for å kunne samhandle bedre med industri og næringsliv slik at vi kan jobbe mer målrettet med klimaarbeidet.

Flertallspartiene prioriterer sykkelsatsingen videre, med mål om økt sykkelandel på minimum 12 prosent og gjennomføring av vedtatte planer. Videre fortsetter vi arbeidet med mål om å øke naturmangfoldet i kommunen, gjennom restaurering av natur og forvaltning av arealer.

Partiene har antydnet hva styrkingene til det enkelte utvalg kan benyttes til. Det er opp til det enkelte utvalg å foreta den endelige prioriteringen innenfor sin budsjettramme.

Driftsrammer 2022–2025

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 første ledd

Fra 2022 i 22-kroner	Regnskap 2020	Oppr.bud. 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Rammetilskudd	2 443 890	2 324 500	2 432 967	2 432 967	2 432 967	2 432 967
Inntekts- og formueskatt	2 171 553	2 394 700	2 517 000	2 517 000	2 517 000	2 517 000
Realvekst frie inntekter			-	49 500	99 494	149 989
Eiendomsskatt	284 228	272 000	325 000	325 000	325 000	325 000
Andre generelle driftsinntekter	11 952	12 150	10 800	9 700	9 000	8 000
Sum (generelle) driftsinntekter	4 911 623	5 003 350	5 285 767	5 334 167	5 383 461	5 432 956
Sum bevilgninger drift, netto	4 627 520	4 663 893	5 073 892	5 059 724	5 000 404	4 955 879
Avskrivninger	351 113		-	-	-	-
Renter/avdrag - dekkes gj. bruker/stat ol.			- 163 760	- 182 583	- 199 809	- 215 999
Sum netto driftsutgifter	4 978 633	4 663 893	4 910 132	4 877 141	4 800 595	4 739 880
Brutto driftsresultat	-67 010	339 457	375 635	457 026	582 866	693 075
Renteinntekter	28 941	23 300	24 506	25 856	26 856	28 856
Utbytter	6 218	15 700	17 700	22 000	22 000	22 000
Overføring fra FREVAR KF	9 000	14 000	22 000	14 000	14 000	14 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	57 039	34 565	36 900	37 823	38 768	39 737
Renteutgifter	127 721	111 119	134 507	182 300	223 869	251 184
Avdrag på lån	268 250	290 000	333 933	365 917	399 370	435 270
Netto finansutgifter	-294 774	-313 554	-367 334	-448 538	-521 615	-581 861
Motpost avskrivninger	351 113		0	0	0	0
Netto driftsresultat	-10 671	25 903	8 300	8 488	61 251	111 214
Disp. eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	-1 413	0				
Netto avs. til eller bruk av bundne driftsfond	-43 471	22 512				
Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	-8 105	-48 415	0	-3 488	-56 251	-106 214
Bruk av disp.fond Smart Frstad/Tjenesteutvikl.			4 700			
Til disposisjonsfond vedlikehold			-5 000			
Til disposisjonsfond barnefattigdom			-1 000			
Til disposisjonsfond FEAS 99/00			-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Til bestemte formål			-2 000			
Sum disp. el. dekn. av netto driftsresultat	10 671	-25 903	-8 300	-8 488	-61 251	-111 214
Framført til inndekn. i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Driftsrammer seksjoner/tjenesteområder (fordeling av linje – sum bevilgning drift, netto)

(i tusen kroner)	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Seksjoner/tjenesteområder	2022	2023	2024	2025
Kommunedirektørens sentrale staber	226 695	225 818	222 818	225 818
Effektivisering administrasjon	- 2 150	- 2 150	- 2 150	- 2 150
Kultur, miljø og byutvikling	178 719	179 883	179 883	179 883
Teknisk drift	424 775	428 706	428 706	428 706
Utdanning og oppvekst	1 897 827	1 880 182	1 880 182	1 880 182
Helse og velferd	2 258 489	2 198 266	2 128 516	2 078 516
Kirken	47 009	47 009	47 009	47 009
Felles ansvar regnskap (899001)	42 529	102 011	115 441	117 916
Sum bevilgninger drift, netto	5 073 892	5 059 724	5 000 404	4 955 879

Budsjettets inntektsside

Vi er noe mer optimistiske til skatteinntekten i planperioden, og legger inn en årlig økning på 5 millioner kroner i rammene.

Det legges inn 2,15 millioner kroner som et generelt administrativt kutt, der det særlig pekes på kommunens ledelsesfunksjoner (se tekst under kommunedirektørens sentrale staber).

Partiene er kjent med at FREVAR KF har en svært god utvikling i sin økonomi i 2021. Grunnet den krevende situasjonen for kommunen som helhet foreslås det derfor å øke overføringene fra FREVAR med 8,0 millioner kroner i 2022. Dette videreføres ikke i planperioden da FREVARs økonomi er noe usikker, blant annet på grunn av varslet CO2-avgift.

Eiendomsskatten settes ned fra dagens nivå på 4,0 promille til 3,4 promille, med bunnfradrag på 1 million kroner. Justeringen av kronebeløp gjenspeiler økningen i skatteobjekter, dvs. i all hovedsak nye boliger. Omtakseringen er forventet å gi et mer rettferdig resultat, og et såpass høyt bunnfradrag vil gi en mer sosial profil.

Gjennom endringer i rammebetingelser, har samarbeidspartiene fått et økt handlingsrom på 23,9 millioner sammenliknet med kommunedirektørs forslag til budsjett, jf. Budsjettnotat 1 "Tilleggsproposisjonen (Prop. 1 S Tillegg 1)".

Totalt gir dette et handlingsrom på 39,05 millioner kroner i 2022 og 31,05 millioner kroner videre i økonomiplanperioden.

Budsjettets utgiftsside

For 2022 brukes 9,6 millioner kroner til å opprettholde positiv bunnlinje, 21,45 millioner og 8,0 millioner kroner (engangsavsetninger 2022) til å stryke rammene i driftsseksjonene. Totalt 39,05 millioner kroner.

Rammejusteringer

<i>Oversikt nettorammer i mill. kr.</i>	BUD 2022	ØP 2023	ØP 2024	ØP 2025
Kommunedirektørens sentrale staber	-2,15	-2,15	-2,15	-2,15
Kultur, miljø og byutvikling	2,15	0,65	0,65	0,65
Teknisk drift	15,20	11,70	11,70	11,70
Utdanning og oppvekst	5,20	4,20	4,20	4,20
Helse og velferd*	6,90	34,10	34,10	34,10
Kirken	-	-	-	-
Sum styrking	27,30	48,50	48,50	48,50

*Fra 2023 legges det inn driftsmidler til 25 sykehjemsplasser samt 2,2 millioner kroner til kommunal andel til drift av Fontenehus

Finansiering bunnlinje

- 9,6 millioner kroner

Disponering 8,0 millioner kroner fra FREVAR KF (2022):

- 5,0 millioner til fond vedlikehold
- 1,0 millioner kroner til styrking av fond mot barnefattigdom
- 0,5 millioner kroner til universell utforming
- 0,8 millioner kroner til imøtekommen av søknad fra skiklubben
- 0,7 millioner kroner til engangstiltak for kunst- og kulturfeltet

Et mangfoldig tilbud innen kultur og idrett gjør samfunnet vårt rikere. Vi vil videreutvikle de kulturtilbudene vi har, og styrke den kulturelle grunnmuren i kommunen.

Deltagelse i idretten skaper fellesskap, gjennom gode opplevelser og verdifull fysisk aktivitet. Uten de frivillige organisasjonene ville mange oppgaver vært uløste, og byens sosiale og kulturelle liv ville vært fattigere.

Samarbeidspartiene vil arbeide for en langsiktig og bærekraftig utvikling. Vi vil iverksette kraftfulle tiltak og håndheve de ulike miljøstandardene.

Fredrikstad vokser og forandrer seg i høyt tempo. For at byen skal bli et enda bedre sted å bo, må vi styre byutviklingen tydelig og forutsigbart. Det er viktig med en trygg by og levende lokalsamfunn.

Samarbeidspartiene hever alderen for leiepriser for idrett fra 19 år til 20 år.

Skiklubben har søkt om tilskudd til et tredelt prosjekt som vi foreslår å innfri i budsjettet. Anlegget er blitt et flott tilskudd til marka og som siste byggetrinn vil klubben i løpet av 2022 forsøke å supplere anlegget med parkeringsplass, VA-ledning fram til anlegget og toalettbygg. Vi anser dette som en god investering i rekreasjon og folkehelse.

Økonomi

Rammen til Seksjon for kultur, miljø og byutvikling styrkes med 0,65 millioner i planperioden. Bystyret anbefaler kultur- og miljøutvalget å bruke midlene slik i 2022:

- Leiepriser for idrett fra 19 år til 20 år: 0,65 millioner

Flertallspartiene setter også av engangsmidler for 2022:

- 0,7 millioner kroner til engangstiltak for kunst- og kulturfeltet
Samarbeidspartiene foreslår at pengene rettes mot kulturskolen, men det er opp til utvalget å finne innretning på tiltaket.
- 0,8 millioner kroner til innvilgelse av søknad fra skiklubben

Teknisk drift (TD)

Kommunedirektøren har ikke funnet rom for å sette av tilstrekkelig med midler til vedlikehold. Dette har vært et nedprioritert område, som vi ønsker å sette av økte midler til innenfor et stramt budsjett. Vi setter i tillegg også av 5 millioner kroner til vedlikehold i engangsmidler for 2022, totalt 7 millioner økning fra kommunedirektørens forslag.

Parkeringspolitikken, som ble lagt om i 2016, har gitt god effekt på sentrumshandel, vært et godt virkemiddel for at flere har valgt elektrisk bil, og vært en viktig del av en positiv byutvikling. Samarbeidspartiene ønsker ikke å sette dette i spill med store endringer på nåværende tidspunkt, og foreslår flere endringer i egenbetalingsheftet.

Vi opprettholder dagens parkeringspolitikk med unntak av:

- Innføring av parkeringsavgift for el-bil i grønn sone (gateparkering).
- Innføring av parkeringavgift for el-bil i parkeringshus i tidsrommet kl. 00.00-06.00.

Vi ønsker et bredere kunnskapsgrunnlag før vi vurderer større endringer, men varsler allerede nå at det ved høyere fyllingsgrad i de lukkede p-husene vil kunne bli nødvendig å innføre betaling for el-biler.

Samarbeidspartiene ønsker raskere avklaringer når det gjelder videre bruk av kommunens bygningsmasse ved utflyttinger etc., da bygninger som står uten en klar plan for bruk generelt vil forfalle og tape verdi.

Prøvedrift på ny fergestrekning, Bekkhus-Vaterland, i samarbeid med Hydrolift Smart City ferries, gjennomføres for å teste ut nytt fergemateriell. Dette er et innovativt og spennende utviklingsarbeid, og et godt eksempel på samarbeid med næringslivet for å møte framtidens utfordringer.

Økonomi

Rammen til Seksjon for Teknisk drift styrkes med 9,7 millioner kroner i 2022, økende til 11,7 millioner kroner for 2023–2025 i tillegg til engangsmidler på 5,5 millioner kroner for 2022. Bystyret anbefaler teknisk utvalg å bruke midlene slik i 2022:

- Økt driftsramme vedlikehold: 2,0 millioner kroner + 5,0 millioner kroner (engangsmidler for 2022)
- Reversere endringer parkering: 7,7 millioner kroner
- 0,5 millioner kroner til universell utforming (engangsmidler for 2022)

Utdanning og oppvekst (UO)

Barnehagen er en del av utdanningsløpet, og tidlig innsats gir innsparing på sikt. Grytidlig og tidlig innsats 0-10 år, gjør at vi får tifolds tilbake. Barnehagen og skolen virker sosialt utjevner, og gjør at vi kan løfte alle barn gjennom en felles referanseramme. Den samlede oppvekstpolitikken, med tidlig innsats rettet mot familier og barn, vil være avgjørende for å oppnå vårt mål om like muligheter til alle.

Vi ønsker ikke å redusere prosjektet «Svøm Fredrikstad». Derfor har vi lagt inn 1 million kroner til dette i vårt budsjett. Prosjektet bidrar med viktig svømmeopplæring for barn, og er et viktig tiltak i arbeidet med sosial utjevning.

Vi ønsker ikke å avslutte ordningen med støtte til eksterne voksenopplæringstiltak. Fredrikstad kommune har i flere år støttet ulike voksenopplæringstiltak og målgrupper med totalt 200 000 kroner, basert på innsendte søknader. Dette ønsker vi å videreføre i 2022.

Samarbeidspartiene ønsker ikke en prisjustering utover lønns- og prisvekst på ordinære foreldrebetalingssatser for SFO.

Skolehager har også vært et prioritert område for flertallspartiene, og vi øker driftsrammene med ytterligere 500.000 kroner årlig i økonomiplanperioden.

Økonomi

Rammen til Seksjon for utdanning og oppvekst styrkes med 4,2 millioner kroner i planperioden, men med 1 ekstra million i 2022 (engangsmidler). For 2022 anbefaler bystyret oppvekstutvalget å bruke styrkingen som følger:

- Voksenopplæring i regi av eksterne: 0,2 millioner kroner
- Lavere foreldrebetaling SFO: 2,5 millioner kroner
- Svøm Fredrikstad: 1,0 millioner kroner
- Skolehager: 0,5 millioner kroner
- Avsetning til fond mot barnefattigdom: 1 million kroner

Vårt mål med helse- og velferdstjenestene er at alle skal få den hjelpen de trenger, når de trenger den. Det er ikke mulig å se for seg at framtidens omsorg bare skal innebære å skalere opp de modellene vi har i dag. Verken kommuneøkonomien eller samfunnsøkonomien vil kunne tåle det. Det viktigste er å forebygge, det vil si jobbe med folkehelse på en slik måte at vi alle lever gode liv med god helse lengst mulig; at vi klarer oss selv lenger enn i dag. Samarbeidspartiene mener at en dreining av tjenestene til mer ambulante tjenester og forebyggende arbeid er riktig.

Vi støtter at Fredrikstad korttidssenter flytter sin virksomhet til Onsøyheimen i 2023, men vil presisere at denne flyttingen er et ledd i å utbedre og oppruste helsehustilbudet i og ved Fredrikstad korttidssenter til det minisykehuset det skal være i fremtiden. Vi må ha moderne helsehus som kan ta imot pasienter som er ferdigbehandlet på sykehuset – dette som et ledd i å ha nok korttidsplasser, samtidig som man ruster opp hjemmetjenesten, ambulante tjenester, dagsenter og andre tjenester lengre ned i omsorgstrappa.

Vi flytter ikke plassene ved Torsnes sykehjem til Onsøyheimen. Nåværende Torsnes sykehjem byr på flere økonomiske og driftsmessige utfordringer, men siden det foreløpig ikke foreligger noen alternativer for bruk av bygget med hensikt om å drifte annen kommunal tjeneste, tar vi på nåværende tidspunkt ikke stilling til den videre driften her. Kommunedirektøren bes planlegge for at økningen i antall sykehjemsplasser ligger fast på 30 når Onsøyheimen settes i drift, og flertallspartiene legger inn midler til dette fra og med 2023.

Kommunen skal bidra til at det samlede tilbudet til eldre i Fredrikstad styrkes med flere tilbud om tilrettelagte boliger – dette i tråd med den politiske bestillingen om å legge til rette for bygging av et «Holmen II», og de strategiene som ligger i den nye planen for helse- og omsorgsbygg mot 2040 .

Partiene har tidligere vedtatt en opptrapping av ordningen med å ikke inkludere barnetrygden i beregningsgrunnlaget for sosialstønad. Målet om å trekke barnetrygden ut av beregningsgrunnlaget står ved lag, og vi legger inn midler til seks måneder i 2022.

Fontenehuset er et viktig tilbud innen arbeidsrettet rehabilitering og psykisk helse, som har fått en god start med stadig økende medlemsmasse. Vi ønsker å sikre driften av huset, og velger å øke rammen med 2,2 millioner kroner årlig fra 2023, da det per nå ser ut til at den kommunale finansieringsandelen vil bli noe høyere fra 2023. Her bes kommunedirektøren følge utviklingen.

Økonomi

Rammen til helse- og velferdsutvalget styrkes med 6,90 millioner kroner i 2022. For 2022 anbefaler bystyret utvalget å bruke styrkingen som følger:

- Ta barnetrygden ut av inntektsberegning ved søknad om økonomisk sosialhjelp: 6,90 millioner kroner

Kommunedirektørens sentrale staber

I budsjett for 2021 ble det lagt inn kutt i administrative kostnader på 5 millioner kroner, økende til 6 millioner kroner i 2022 og 10 millioner kroner fra 2023.

Partiene ba kommunedirektøren om å gjøre en totalgjennomgang av organisasjons- og ledelsesstrukturen i kommunen, med hensikt å redusere kostnadene. Vi ser det arbeides med dette inn i 2022, men vi mener det er behov for ytterligere innstramming av administrative kostnader ut over det som ligger i kommunedirektørens forslag.

Vi foreslår et generelt kutt i administrative kostnader på ytterligere 2,15 millioner kroner i planperioden, ført på egen linje som effektivisering. Kommunedirektøren bes om å fordele dette nedtrekket på kommunens samlede administrative kostnader, og vi vil peke på ledelsesfunksjoner og kjøp og innleie av tjenester.

Vi er godt fornøyd med arbeidet så langt med prosjektet Bedre innkjøp, som forventes å gi betydelige innsparinger i planperioden.

Fredrikstad kirkelige fellesråd

Ingen endring.

Investeringsbudsjettet

De viktigste investeringsobjektene i vårt budsjettforslag er sammenfallende med det kommunedirektøren har fulgt opp fra bystyrets tidligere vedtak.

Vi legger til grunn at dagens brannstasjon kan benyttes videre, men først når forventet sak kommer medio 2022 vil vi vite hva som trengs av investeringer i planperioden.

Det foreslås følgende endring i investeringsbudsjettet:

- Brannstasjon (250 millioner kroner) tas ut.

Oppsummering investeringer og finansieringsbehov

<i>Tall i millioner kroner</i>	2021	2022	2023	2024	2025
Felles investeringer	4,0	15,1	22,1	16,3	40,0
Kulturtjenester	50,7	194,5	332,8	304,5	5,0
Teknisk drift	180,3	226,4	128,4	98,3	45,5
Helse og velferd	223,0	241,6	-0,1	25,5	0,5
Oppvekst	90,6	32,7	279,7	259,2	11,2
Kirketjenester	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Belønningsmidler	13,0	5,6	5,6	5,6	5,6
Egenkapital innskudd KLP	15,8	16,7	17,8	18,8	19,5
Sum netto rammefinansierte investeringer	590,4	745,5	799,2	741,2	140,2
	2021	2022	2023	2024	2025
Fra investeringsfond	15,8	16,7	17,8	18,8	19,5
Bruk av disp.fond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overføring fra driftsbudsjett (IT inv.)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overføring fra drift (tilbakebetaling lån inv.fond)					
Tilskudd belønningsmidler	10,5	4,5	4,5	4,5	4,5
MVA-komp belønningsmidler	2,5	1,1	1,1	1,1	1,1
MVA-kompensasjon	109,2	139,4	166,8	127,9	19,4
Lånebehov rammefinansierte investeringer	452,3	583,7	609,0	588,8	95,6
	2021	2022	2023	2024	2025
Vann, avløp og renovasjon	267,4	264,5	345,7	371,7	295,0
Teknisk drift	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0
Eiendomsutvikling	5,1	5,1	5,1	5,1	0,0
Boligstrategi	39,5	94,7	54,5	47,9	11,2
Sum netto selvfinansierte investeringer	313,0	365,2	406,3	425,7	306,2

Egenbetalinger og gebyrer

Partiene legger foreslått egenbetalingshefte til grunn og foreslår følgende endringer:

4.1 Leiepriser for idrett

Prisene gjelder primært for organiserte lag/foreninger/grupper, hjemmehørende i Fredrikstad kommune, som bedriver idrett og aktivitet. For disse gruppene er trening på hverdager (kl. 15.00–22.00) og tildelt sesongtrening for barn/unge (til og med 20 år) gratis i driftssesongen.

4.1.3. Aktivitetssaler

Uthevet tekst legges til:

Idrett, kor, korps og øvrige frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner (til og med 20 år) i Fredrikstad kan leie aktivitetssalene gratis til trening og lavinntektsarrangement.

Det samme gjelder for barnehager på dagtid i de salene det er ledig tid, samt i de idrettshallene som på dagtid fungerer som gymsaler for sin nærscole.

4.9 Utleie av Lisleby samfunnshus og administrasjonsbygg

Inn: **Kommunale møter og politiske partier benytter møterom uten kostnad.**

6.1 Parkering

Vi opprettholder dagens parkeringspolitikk med unntak av:

- Innføring av parkeringsavgift for el-bil i grønn sone (gateparkering).
- Innføring av parkeringsavgift for el-bil i parkeringshus i tidsrommet kl. 00.00-06.00 (pris som øvrige biler)
- Prisene justeres ellers som foreslått i kommunedirektørens forslag.

Verbalforslag og bestillinger

Samarbeidspartiene anerkjenner at kommunen står overfor et krevende omstillingsarbeid i tiden som kommer, og har derfor foreslått et begrenset antall nye verbalforslag og bestillinger for å ha fokus på tidligere vedtatte verbalforslag og bestillinger. For å lette arbeidsbelastningen for administrasjonen ber samarbeidspartiene kommunedirektøren prioritere fokus på politiske bestillinger vedtatt i samarbeidsavtalen, jf. budsjett 2020.

1. Kommunedirektøren bes utarbeide en tverrfaglig (TD og KMB) sak der det beskrives hvordan de ulike hensynene blir ivaretatt innenfor kommunens parkeringspolitikk.

Disse hensynene, og evt. flere ønskes belyst:

- Regulere og redusere bilkjøring (oppnå nullvekstmålet, unngå trafikkork mm.)
- Stimulere overgang til el-biler
- Sikre tilgjengelighet til sentrum, sentrumsutvikling og sentrumsbutikkens attraktivitet vs. andre handelsområder, som Østfoldhallene
- Kommunens inntekter, blant annet til fergetilbudet
- Sosiale hensyn med tanke på parkeringsavgift

2. Klimabudsjett: Kommunedirektøren bes om å utrede tiltak og virkemidler kommunen kan iverksette for å bidra til fredrikstadsamfunnets omstilling av person- og varebilparken, samt tyngre kjøretøy, til nullutslipp eller biogass. Dette for å nå målene innen veitransport i klimaplanen.

Vedlegg

1. Obligatorisk oversikt investeringer

Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd

	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Investeringer i varige driftsmidler	617 362 885	1 069 490 000	1 119 025 000
Tilskudd til andres investeringer	13 164 250	13 000 000	13 000 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	15 842 718	15 800 000	16 748 000
Utlån av egne midler	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0
Sum investeringsutgifter	646 369 854	1 098 290 000	1 148 773 000
Kompensasjon for merverdiavgift	66 121 980	120 530 000	150 741 000
Tilskudd fra andre	133 226 965	46 780 000	44 530 000
Salg av varige driftsmidler	22 985 368	4 500 000	15 250 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	3 553 000	0	0
Bruk av lån	417 844 346	910 130 000	920 854 000
Sum investeringsinntekter	643 731 659	1 081 940 000	1 131 375 000
Videreutlån	219 032 101	250 000 000	250 000 000
Bruk av lån til videreutlån	219 032 101	250 000 000	250 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	38 304 939	40 273 000	41 571 000
Mottatte avdrag på videreutlån	93 644 924	40 273 000	41 571 000
Netto utgifter videreutlån	-55 339 985	0	0
Overføring fra drift	1 413 265	0	0
Netto avs. til eller bruk av bundne investeringsfond	-53 082 185	0	0
Netto avs. til eller bruk av ubundet investeringsfond	-1 032 870	16 350 000	17 298 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-52 701 791	16 350 000	17 298 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 andre ledd

	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
<i>Investering i varige driftsmidler</i>			
Administrasjon og fellesutgifter	48 180 116	129 200 000	81 650 000
Oppveksttjenester	120 241 175	108 500 000	32 650 000
Omsorgstjenester	15 986 775	154 000 000	278 950 000
Helse- og sosialtjenester	9 904 803	29 500 000	71 500 000
Næringsområder og miljø	1 597 428	4 000 000	1 500 000
Boligområder	796 031	3 550 000	3 550 000
Kultur	59 530 235	159 140 000	201 200 000
Vann, avløp og renovasjon	227 655 096	277 600 000	262 500 000
Samferdsel og andre tekniske tjenester	133 471 227	204 000 000	185 525 000
<i>Sum investering i varige driftsmidler</i>	617 362 885	1 069 490 000	1 119 025 000
<i>Tilskudd til andres investeringer</i>	13 164 250	13 000 000	13 000 000
<i>Investeringer i aksjer og andeler i selskaper</i>	15 842 718	15 800 000	16 748 000
<i>Utlån av egne midler</i>	0	0	0
<i>Avdrag på lån</i>	0	0	0
Sum bevilgninger til investering	646 369 854	1 098 290 000	1 148 773 000

2. Detaljoversikt investeringer

Barn, familie og unge		Sum		2021			2022			2023			2024			2025		
Tall i millioner kroner	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Inventar elevtallsøkning	S	2,0	2,0	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0
IKT - investeringer skole	S	60,1	60,1	15,5	0,0	15,5	11,2	0,0	11,2	11,2	0,0	11,2	11,2	0,0	11,2	11,2	0,0	11,2
Gudeberg og ny Råkollen skole (tot 209,5 mill kr)	F2	201,5	201,5	1,0	0,0	1,0	5,1	0,0	5,1	99,0	0,0	99,0	96,4	0,0	96,4	0,0	0,0	0,0
Rolvøy barnehage (tot 66,4 mill)	F4	37,9	37,9	37,3	0,0	37,3	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ombygging Ambjørnrød (tot 49,2 mill kr)	F3	39,6	39,6	35,0	0,0	35,0	4,6	0,0	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fredrikstadmarka barnehage - Veum (tidl Trollstua, 21 mill kr)	F3	18,1	0,3	17,8	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rød skole (Kråkerøy tot 75,8 mill kr)	F2	73,7	73,7	1,3	0,0	1,3	5,3	0,0	5,3	25,3	0,0	25,3	41,8	0,0	41,8	0,0	0,0	0,0
Lunde skole (tot 262,1 mill kr)	F2	258,1	258,1	0,0	0,0	0,0	5,1	0,0	5,1	143,7	0,0	143,7	109,3	0,0	109,3	0,0	0,0	0,0
Sum		691,0	673,2	108,4	0,0	90,6	32,7	0,0	32,7	279,7	0,0	279,7	259,2	0,0	259,2	11,2	0,0	11,2

Kultur og fritid		Sum		2021			2022			2023			2024			2025		
Tall i millioner kroner	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Mindre anskaffelser, samt utskiftning av instrument og utstyrspark	S	5,0	5,0	1,0	0,0	1,0	2,0	0,0	2,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Arena Fredrikstad (tot 620,1 mill)	F2	592,5	592,5	14,5	0,0	14,5	87,6	0,0	87,6	191,9	0,0	191,9	298,5	0,0	298,5	0,0	0,0	0,0
Tårnet på Isegran (tot 7,0 mill kr)	F2	3,5	3,5	0,0	0,0	0,0	3,5	0,0	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kunstgressbaner	S	44,8	37,8	14,6	0,0	14,6	30,2	7,0	23,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Blå Grotte, kjøp av utstyr (tot 15 mill kr)	S	15,0	10,7	15,0	0,5	14,6	0,0	3,9	-3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Blå Grotte, ombygning og tilpasning (tot 34,1 mill kr)	F2	32,1	28,0	0,0	0,0	0,0	5,1	4,1	1,0	27,0	0,0	27,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tak St.Croix (tot 8,7 mill)	F2	7,7	5,9	0,0	0,0	0,0	5,1	1,8	3,3	2,6	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Flerbrukshall Trosvik skole (tot 117,7 mill kr)	F2	112,8	112,8	0,0	0,0	0,0	61,5	0,0	61,5	51,3	0,0	51,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ridesenter Bekkevold (tot 75,8 mill kr)	F2	71,5	61,2	1,0	0,0	1,0	6,2	0,0	6,2	64,3	10,3	54,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum		884,9	857,4	46,1	0,5	45,7	201,2	16,8	184,5	338,1	10,3	327,8	299,5	0,0	299,5	0,0	0,0	0,0

Helse og velferd		Sum		2021			2022			2023			2024			2025		
Tall i millioner kroner	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Utstyr helse og velferd	S	12,0	12,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0
Velferdsteknologi	S	30,0	30,0	7,0	0,0	7,0	7,5	0,0	7,5	7,5	0,0	7,5	7,5	0,0	7,5	0,5	0,0	0,5
Nye Onsøyheimen sykehjem (526,4 mill kr)	F3	511,8	295,6	213,0	0,0	213,0	210,0	0,0	210,0	88,8	216,2	-127,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bofellesskap - personalbaser og fellesarealer	S	58,0	58,0	0,0	0,0	0,0	18,5	0,0	18,5	24,5	0,0	24,5	15,0	0,0	15,0	0,0	0,0	0,0
Furutun rehabilitering og tomt (erstatn. Kiæråsen, totalt 105,8)	F1	94,9	94,9	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	2,6	92,3	0,0	92,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nybygg og kjøpsramme, TD	S	299,6	247,8	42,4	2,9	39,5	108,9	14,2	94,7	65,6	11,1	54,5	70,8	22,9	47,9	11,9	0,7	11,2
Sum		1006,3	738,3	265,4	2,9	262,5	350,5	14,2	336,3	281,7	227,3	54,4	96,3	22,9	73,4	12,4	0,7	11,7

Bygg og eiendom		Sum		2021			2022			2023			2024			2025		
		Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
<i>Tall i millioner kroner</i>	Fase																	
Bygningsmessig endringer, brukertilpasset	S	12,0	12,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0
Bygningsmessig rehab og påkostning	S	115,0	115,0	39,2	0,0	39,2	34,1	0,0	34,1	20,7	0,0	20,7	19,9	0,0	19,9	1,3	0,0	1,3
Digitalisering og robotisering	S	5,5	5,5	2,0	0,0	2,0	3,0	0,0	3,0	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
SD-anlegg (Sentral Driftsstyring)	S	12,5	12,5	1,5	0,0	1,5	5,5	0,0	5,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	0,5	0,0	0,5
ENØK	S	45,0	45,0	4,0	0,0	4,0	15,0	0,0	15,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	6,0	0,0	6,0
HMS og lovpålagte påkostninger	S	10,5	10,5	8,5	0,0	8,5	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Uteanlegg og lekeplasser	S	30,0	28,8	7,9	0,0	7,9	14,6	1,2	13,4	5,0	0,0	5,0	2,5	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0
Eiendomsutvikling																		
Næringsarealer, TD	S	6,0	6,0	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0
Boligarealer, TD	S	14,3	14,3	3,6	0,0	3,6	3,6	0,0	3,6	3,6	0,0	3,6	3,6	0,0	3,6	0,0	0,0	0,0
Sum		250,8	249,6	71,2	0,0	71,2	82,2	1,2	81,0	46,5	0,0	46,5	43,2	0,0	43,2	7,8	0,0	7,8

Kirken		Sum		2021			2022			2023			2024			2025		
		Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
<i>Tall i millioner kroner</i>	Fase																	
Ramme	S	65,0	65,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0
Sum		65,0	65,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0	13,0	0,0	13,0

Sentrale investeringer		Sum		2021			2022			2023			2024			2025		
		Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
<i>Tall i millioner kroner</i>	Fase																	
IT- sentrale investeringer	S	6,0	6,0	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0
Eget nett ll	S	4,4	4,4	0,1	0,0	0,1	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	1,0	0,0	1,0
Nettverksoppgraderinger	S	2,0	2,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reservestrømsaggregat (tot 27,1 mill kr)	S	22,1	22,1	2,1	0,0	2,1	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Etablere mobil administrasjonsplattform	S	0,3	0,3	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bufferbevilgning P85	S	62,6	62,6	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	1,5	8,4	0,0	8,4	13,7	0,0	13,7	39,0	0,0	39,0
Sum		97,4	97,4	4,0	0,0	4,0	15,1	0,0	15,1	22,1	0,0	22,1	16,3	0,0	16,3	40,0	0,0	40,0

Infrastruktur og samferdsel		Sum		2021			2022			2023			2024			2025		
<i>Tall i millioner kroner</i>	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Biler, maskiner	S	38,5	38,5	13,7	0,0	13,7	8,4	0,0	8,4	6,1	0,0	6,1	6,3	0,0	6,3	4,1	0,0	4,1
Elvebredder, fergeleier, kaier, brygger og broer	S	16,6	16,6	5,6	0,0	5,6	3,3	0,0	3,3	4,8	0,0	4,8	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5
Parker, grøntområder, lekeplasser og nærmiljøanlegg	S	27,0	22,7	7,2	1,9	5,3	5,0	1,4	3,6	9,5	0,5	9,0	3,3	0,5	2,8	2,1	0,0	2,1
Trafikksikring	S	25,0	24,6	0,6	0,4	0,2	8,4	0,0	8,4	6,0	0,0	6,0	6,0	0,0	6,0	4,0	0,0	4,0
Gatelys	S	36,2	36,2	14,2	0,0	14,2	15,0	0,0	15,0	3,0	0,0	3,0	2,0	0,0	2,0	2,0	0,0	2,0
Rehabilitering av veier	S	128,0	128,0	21,0	0,0	21,0	44,0	0,0	44,0	21,0	0,0	21,0	21,0	0,0	21,0	21,0	0,0	21,0
Ny vei Floa (totalt 20 mill kr)	F3	10,6	10,6	8,6	0,0	8,6	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Biogasstasjon (tot 26,3 mill kr)	F3	16,3	16,3	14,3	0,0	14,3	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
FMV Vest, Infrastruktur	S	5,0	5,0	0,8	0,0	0,8	4,2	0,0	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stordammen (tot 15,3 mill kr)	F2	14,3	14,3	0,8	0,0	0,8	7,5	0,0	7,5	6,0	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sikringstiltak ras og skred	S	11,0	11,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	2,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0
Utstyr brannstasjon	S	6,7	6,7	2,1	0,0	2,1	2,9	0,0	2,9	1,0	0,0	1,0	0,7	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0
Øvningsfelt brann	S	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny el-ferge 1 (tot 26,2 mill kr)	F3	21,2	21,2	21,2	0,0	21,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny el-ferge 2	F2	26,2	26,2	0,0	0,0	0,0	5,0	0,0	5,0	21,2	0,0	21,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny båt (skjærgårdstjenesten)	S	13,0	6,5	0,0	0,0	0,0	13,0	6,5	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Infrastruktur ferger	S	62,1	62,1	6,4	0,0	6,4	32,7	0,0	32,7	6,0	0,0	6,0	17,0	0,0	17,0	0,0	0,0	0,0
Sykkelplan	S	30,0	30,0	5,0	0,0	5,0	10,0	0,0	10,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
Ombygging automater til billettløs betaling	S	4,0	4,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Sum		494,7	483,5	122,5	2,3	120,2	169,3	7,9	161,4	93,5	0,5	93,0	66,7	0,5	66,2	42,7	0,0	42,7

Vann, avløp, renovasjon, feier, slam		Sum		2021			2022			2023			2024			2025		
<i>Tall i millioner kroner</i>	Fase	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Vann	S	442,9	442,9	79,9	0,0	79,9	84,0	0,0	84,0	88,0	0,0	88,0	93,0	0,0	93,0	98,0	0,0	98,0
Avløp	S	656,8	656,8	119,8	0,0	119,8	126,0	0,0	126,0	132,0	0,0	132,0	137,0	0,0	137,0	142,0	0,0	142,0
Avfallssugeanlegg	S	22,1	22,1	2,1	0,0	2,1	1,0	0,0	1,0	19,0	0,0	19,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Holmegata og Veumbekken (tot 152 mill kr)	F2	152,0	152,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	50,0	0,0	50,0	50,0	0,0	50,0	50,0	0,0	50,0
Overføringsledning nytt renseanlegg	F2	160,0	160,0	0,0	0,0	0,0	40,0	0,0	40,0	40,0	0,0	40,0	80,0	0,0	80,0	0,0	0,0	0,0
Fellesinvesteringer VA	S	21,9	21,9	6,0	0,0	6,0	6,5	0,0	6,5	4,7	0,0	4,7	4,7	0,0	4,7	0,0	0,0	0,0
Renovasjon	S	43,9	43,9	13,9	0,0	13,9	6,0	0,0	6,0	12,0	0,0	12,0	7,0	0,0	7,0	5,0	0,0	5,0
Garasjeanlegg Tomteveien 45 (tot 103,1 mill)	S	44,7	44,7	44,7	0,0	44,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum		1544,3	1544,3	267,4	0,0	267,4	264,5	0,0	264,5	345,7	0,0	345,7	371,7	0,0	371,7	295,0	0,0	295,0

Vedlegg 3: Gjeldsportefølje per september 2021

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Husbanken - Startlån									
Lån	11503561.10	Husbanken	24 994 362	-286 594	2,287	0,000	2,287	571 621	0,34 %
Lån	11513011.40	Husbanken	33 823 524	-488 224	2,879	0,000	2,879	973 779	0,46 %
Lån	11516864.10	Husbanken	58 500 000	-139 864	2,869	0,000	2,869	1 678 365	0,79 %
Lån	11516864.40	Husbanken	56 444 798	-125 731	2,673	0,000	2,673	1 508 769	0,76 %
Lån	11520509.10	Husbanken	30 959 423	-184 131	2,379	0,000	2,379	736 525	0,42 %
Lån	11520509.40	Husbanken	33 016 824	-66 680	0,748	0,000	0,748	246 966	0,45 %
Lån	11528671	Husbanken	23 000 000	-62 103	0,749	0,000	0,749	172 270	0,31 %
Lån	11505316.20F	Husbanken	20 909 070	-42 227	0,748	0,000	0,748	156 400	0,28 %
Lån	11505867.10F	Husbanken	26 980 704	-109 720	0,749	0,000	0,749	202 085	0,36 %
Lån	11513011.10.B	Husbanken	28 406 160	-115 517	0,749	0,000	0,749	212 762	0,38 %
Lån	11495341.10.B	Husbanken	23 148 010	-14 231	0,748	0,000	0,748	173 147	0,31 %
Lån	11498027.10.B	Husbanken	15 789 468	-53 008	0,749	0,000	0,749	118 263	0,21 %
Lån	11508899.10.B	Husbanken	32 243 940	-131 123	0,749	0,000	0,749	241 507	0,43 %
Lån	11537564.10	Husbanken	80 000 000	-268 574	0,749	0,000	0,749	599 200	1,08 %
Lån	11537564.50	Husbanken	57 700 000	-196 400	0,749	0,000	0,749	432 173	0,78 %
Lån	11540051.10	Husbanken	122 400 000	-416 626	0,749	0,000	0,749	916 776	1,65 %
Lån	11541752	Husbanken	167 000 000	-457 181	0,749	0,000	0,749	1 250 830	2,25 %
Lån	11520509.30 (2)	Husbanken	65 295 194	-131 868	0,748	0,000	0,748	488 408	0,88 %
Lån	11524019	Husbanken	66 000 000	-221 574	0,749	0,000	0,749	494 340	0,89 %
Lån	11532055	Husbanken	86 688 000	-291 027	0,749	0,000	0,749	649 293	1,17 %
Lån	11543324	Husbanken	180 000 000	-712 065	0,749	0,000	0,749	1 348 200	2,43 %
Lån	11543723	Husbanken	70 000 000	-276 914	0,749	0,000	0,749	524 300	0,94 %
Lån	11544291.10	Husbanken	250 000 000	-988 979	0,749	0,000	0,749	1 872 500	3,37 %
			1 553 299 477	-5 780 359				15 568 480	20,94 %
Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, KLP Kommunekreditt									
Lån	8317.56.24360	KLP	520 000 000	-3 418 119	2,171	0,000	2,171	11 289 200	7,01 %
			520 000 000	-3 418 119				11 289 200	7,01 %
Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Kommunalbanken									
Lån	20100637.B	KBN	76 505 590	-715 484	0,900	0,000	0,900	688 550	1,03 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Kommunalbanken									
Lån	20190136	KBN	430 000 000	-4 974 861	2,125	0,000	2,125	9 137 500	5,80 %
Lån	20200044	KBN	500 000 000	-6 018 833	1,876	0,000	1,876	9 380 000	6,74 %
Lån	20200366	KBN	205 000 000	-69 216	0,715	0,000	0,715	1 465 750	2,76 %
Lån	20210173	KBN	320 000 000	-1 627 920	1,377	0,000	1,377	4 406 400	4,31 %
			1 531 505 590	-13 406 315				25 078 200	20,64 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Verdipapirmarkedet									
Lån	NO0010809213	Danske Bank	282 000 000	-4 952 312	1,910	0,000	1,910	5 386 200	3,80 %
Lån	NO0011050221	Danske Bank	400 000 000	-362 700	0,240	0,163	0,403	1 612 000	5,39 %
Lån	NO0010777576	DNB	381 000 000	-6 345 026	1,795	0,000	1,795	6 838 950	5,14 %
Lån	NO0010793532	DNB	451 300 000	-3 172 188	1,917	0,000	1,917	8 651 421	6,08 %
Lån	NO0011088684	DNB	350 000 000	-413 233	1,518	0,000	1,518	5 313 000	4,72 %
Lån	NO0010821424	Nordea Mkts	400 000 000	-3 890 444	2,135	0,000	2,135	8 540 000	5,39 %
Lån	NO0010834179	Nordea Mkts	300 000 000	-6 982 500	2,394	0,000	2,394	7 182 000	4,04 %
Lån	NO0010859754	Nordea Mkts	270 000 000	-1 208 190	2,369	0,000	2,369	6 396 300	3,64 %
Lån	NO0010917289	SEB MB	330 000 000	-302 940	0,240	0,168	0,408	1 346 400	4,45 %
Lån	NO0010945835	SEB MB	350 000 000	-3 107 854	1,515	0,000	1,515	5 302 500	4,72 %
Lån	NO0011030637	SEB MB	300 000 000	-477 436	0,548	0,000	0,548	1 644 000	4,04 %
			3 814 300 000	-31 214 823				58 212 771	51,41 %
Total:			7 419 105 067	-53 819 616				110 148 652	100,00 %